

Granskning översiktsplan (ÖP) för Hudiksvalls kommun

Inledning

Hudiksvall kommun har i enlighet med 3 kap. 14 § plan- och bygglagen (PBL) översänt ett förslag till översiktsplan till Länsstyrelsen för granskning.

Detta granskningsyttrande lämnas med stöd av 3 kap. 16 § PBL. Yttrandet utgör statens samlade uppfattning om planen vad gäller Länsstyrelsens ingripandegrunder enligt 11 kap. 10 § PBL i ett senare planeringsskede.

Enligt 3 kap. 16 § PBL ska det av yttrandet framgå om:

1. förslaget inte tillgodoser ett riksintresse enligt 3 eller 4 kap. miljöbalken (MB),
2. förslaget kan medverka till att en miljökvalitetsnorm (MKN) enligt 5 kap. MB inte följs,
3. redovisningen av områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS) inte är förenlig med 7 kap. 18 e § första stycket MB,
4. sådana frågor rörande användningen av mark- och vattenområden som angår två eller flera kommuner inte samordnas på ett lämpligt sätt, och
5. en bebyggelse eller ett byggnadsverk blir olämpligt med hänsyn till människors hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion.

Yttrandet är en del av översiktsplanen och ska därför läggas till översiktsplanen då den antagits. Det är viktigt att markeringar görs i översiktsplanen för de delar där Länsstyrelsen inte har godtagit översiktsplanen (3 kap. 20 § PBL).

I rollen att ta tillvara och samordna statens intressen har Länsstyrelsen inhämtat synpunkter på förslaget till översiktsplan från berörda myndigheter. Yttranden över planförslaget har inkommit från SGI och

Trafikverket. Kopior av yttrandena överlämnas till kommunen för kännedom.

Allmänna synpunkter

Översiktsplanen presenteras i ett digitalt format, i en sk Storymap. Det kan finnas fördelar med presentationsformatet bla genom att det ökar möjligheterna att kombinera text och kartor på ett mer enkelt sätt. Länsstyrelsen anser dock att formatet inskränker på översiktsplanens innehåll och innebörd.

Översiktsplanens kartmaterial är fortfarande generellt sett svårtillgängligt. Det saknas också förklarande pop-upfönster för vissa kartvisualiseringar samtidigt som färgskalorna ligger i samma nyanser, vilket sammantaget gör det svårt att använda kartmaterialet på det sätt som det är tänkt.

Det är också svårt att följa processen i tillhörande samrådsredogörelse. Vissa av kommunens kommentarer till inkomna synpunkter är otydliga och visar inte hur man har hanterat inkomna synpunkter utan är mer en beskrivning om hur man tänker göra.

Länsstyrelsens synpunkter gällande ingripandegrunder enligt 11 kap. 10 § PBL

Riksintressen

Riksintresse värdefulla ämnen och mineral

I planförslaget anges, liksom i samrådet, att kommunen anser att riksintresset Brickagruvan och Bläckmyran ska utgå som riksintresseområden och dricksvattenförsörjningen i stället ska prioriteras.

Länsstyrelsen har noterat kommunens vilja men kan fortfarande inte ta ställning i frågan eftersom det i skrivande stund pågår en tillståndsprövning gällande en gruva i området. Tillståndsmålet är var planerat att avgöras i februari-mars 2022 men beslut har ännu inte kommit. Länsstyrelsen bedömer att frågan om riksintresseanspråket får hanteras i ett senare skede.

Naturvård (3 kap. 6 § MB)

Länsstyrelsen har på uppdrag av Naturvårdsverket påbörjat ett arbete med omprövning ett antal riksintresse naturvård, vilka flera ligger i Hudiksvalls kommun. Arbetet med första delen av riksintresseomprövningen kommer att slutföras vid årsskiftet 2022-2023.

Kulturmiljövård (3 kap. 6 § MB)

I samrådet hade Länsstyrelsen synpunkter om att de riksintresseområden för kulturmiljö saknade djupare beskrivningar om områdenas karaktärer och vilken hänsyns som ska tas till dessa. Synpunkterna har inte beaktats. Kommunen kan med fördel fördjupa och förtydliga hur de olika områdena och platsernas värden avses att säkerställas framöver. Detta gäller även utifrån klimatrelaterade risker.

Kommunikationer (3 kap. 8 § MB)

I planförslaget framför kommunen att riksintresseanspråken som avser Ostkustbanans dragning söder, genom och norr om Hudiksvalls stad ska minskas. Kommunen menar att de geografiskt stora anspråken försvårar för kommunens övriga samhällsutveckling.

Länsstyrelsen delar kommunens uppfattning om Ostkustbanans riksintresseanspråk i och kring Hudiksvall. Det är därför viktigt att en fortlöpande och tät dialog förs mellan kommunen och Trafikverket för att smidigt driva arbetet framåt med planeringen av dubbelspårutbyggnaden. Länsstyrelsen förutsätter att när val av korridor har genomförts kommer övriga riksintresseanspråken gällande Ostkustbanan att tas bort alternativt ett ställningstagande göras.

Miljökvalitetsnormer

Länsstyrelsen bedömer att förslagen användning och därtill hänsynstagande inte kommer att påverka miljökvalitetsnormerna på ett negativt sätt.

Landsbygdsutveckling i strandnära lägen*Allmänna synpunkter*

Kommunen konstaterar att flertalet LIS-områden som pekades ut 2014 inte har bebyggts alls och andra områden har byggts med något/några bostadshus. Som Länsstyrelsen framförde i samrådsskedet vidhåller Länsstyrelsen att det hade varit lämpligt att se över det LIS-områden som inte hade realiserats och funderat på om områdena överhuvudtaget är lämpliga som LIS-områden. Länsstyrelsen vill i sammanhanget informera om att syftet med LIS-områden är att långsiktigt stimulera utvecklingen av landsbygden i områden med god tillgång till strandområden så att byggnation kan ske utan att strandskyddets syften åsidosätts. Med landsbygdsutveckling avses sådan utveckling som ger positiva sysselsättningseffekter eller ökat serviceunderlag på landsbygden som till exempel arbetstillfällen, ökat underlag för skolan, handel, kollektivtrafik.

Det är ett stort antal nya LIS-områden som föreslås i översiktsplanen och det är fortfarande svårt att få en bra överblick över alla LIS-områden,

områdena saknar också en identifiering. En förteckning över samtliga LIS-områden med text med motivering skulle föredras. Det saknas fortfarande överlag underlag och motivering till de nya LIS-områdena samt de gällande LIS-områden där områden har utökats. De föreslagna LIS-områdena behöver även ytterligare förtydligas hur hänsyn tas till fri passage och strandskyddets syften. Sammanhållande naturområden är av intresse och strand vid insjöar såväl som kust är av vikt. Även om områdena inte är ett med en lång lista av hotade arter så måste naturområden också beaktas som viktiga gröna korridorer och oetablerade strandbryn är en begränsad resurs som snabbt kan tas i anspråk för bebyggelse. Många byggnationer måste inte ske vid vattnet för att vara del av landsbygdsutvecklingen. Ett LIS-område ska också motiveras vilken typ av landsbygdsutveckling som förväntas av den planerade bebyggelsen eller verksamheten som tillkommer inom strandskyddsområde.

I översiktsplanen lyfts Dellensjöarnas och kustens stora värden fram och det poängteras att riktade naturvårdsinsatser sker samtidigt som LIS-områden ska utvecklas. Länsstyrelsen bedömer dock att störst fokus läggs på att få områdena till LIS-områden. De nämnda naturvårdsinsatserna definieras inte vad gäller utformning och vad insatserna ska uppnå.

Det saknas redovisning om vilken påverkan respektive LIS-områden kan ge. I konsekvensbeskrivningen finns endast en generell text om LIS-områden. Kommunen behöver uppskatta vilka långsiktiga effekter som de föreslagna lättnaderna kan ha på strandskyddets syften. Allmänheten ska fortfarande ha god tillgång till strandområden och djur och växter på land och i vatten ska ha goda livsvillkor. Det saknas även en beskrivning eller metod av hur framtagande av områdena har skett. För LIS-områden är det extra viktigt att dessa är lämpliga utifrån risker för översvämning, ras och skred. Länsstyrelsen utgår ifrån att detta har varit ett kriterium i framtagande av förslag och även detta bör tydliggöras i den fortsatta prövningen.

Översiktsplanen är skapad i ett digitalt program, så även föreslagna LIS-områden. Det finns fördelar med detta men också nackdelar. I granskningsförslaget presenteras respektive LIS-område i sk pop-up fönster. Det har begränsat utrymme vilket har inneburit att all text som tillhör områdena inte har fått plats. Länsstyrelsen har fått en excelfil där all text finns, men det är ett otympligt system att arbeta med. Mer allvarligt är dock att alla inte har haft tillgång till den excelfil som ligger till grund för pop-up fönsterna. Översiktsplanen ska ju också ligga till grund för kommande planläggning, lovgivning och tillståndsprövningar. Nuvarande system kommer att innebära att informationen kommer att ligga på olika platser, vilket ökar risken för missuppfattningar och feltolkningar.

LIS-område	Synpunkter
Hallboviken	Förslaget är nytt i granskningsskedet. Förslaget avser nya bostäder. LIS-området ligger inom utvidgat strandskydd (200 m) vid Norrdellen och liksom Stensgärde (Området nedanför i tabellen) omfattas det av riksintresse för naturvård och friluftsliv (enl. 3 kap. 6 § MB). Länsstyrelsens bedömning är att området saknar också de förutsättningar som anges i planförslaget för att stärka utvecklingen av landsbygden. Dessutom är området nära oexploaterat och är det olämpligt som LIS-område anser länsstyrelsen.
Stensgärde	Förslaget är nytt i granskningsskedet. Ligger inom utvidgat strandskydd (200 m) samt inom riksintresse för naturvård och friluftsliv (enl. 3 kap. 6 § MB). Enligt länets naturvårdsprogram är Dellensjöarnas biologiska värden betydande där bl.a en unik population av insjööring finns att beakta. Platsen är en oexploaterad del idag av ett relativt exploaterat närområde. Länsstyrelsens bedömning är att området saknar också de förutsättningar som anges i planförslaget för att stärka utvecklingen av landsbygden. Föreslagen brygganläggning är inte heller lämpligt med avseende på strandskyddets syften och riksintresset.
Gunnarsskatviken	Förslaget är nytt i granskningsskedet. Ligger på Gackerön i Hudiksvallsfjärden som finns inom riksintresse för naturvård och friluftsliv (enl. 3 kap 6 § MB). LIS-området är idag helt oexploaterat och avser utveckling av enstaka övernattningsstugor och gästhamn. Länsstyrelsen menar LIS-området inte är lämpligt eftersom motivering och underlag saknas för ändamålen utifrån strandskyddets syften.
Borka brygga	Kommunen har föreslagit ett nytt LIS-område som kompletterar befintliga

	verksamheter samt medger utveckling för besöksnäring och hamnområde. Av beskrivningen uppges att inga bostäder annat än för tillfällig övernattning medges. Länsstyrelsen vill i sammanhanget informera om att delar av området ligger inom en av länets marina värdetrakter (Södra Hudiksvalls skärgård). Området ligger inom värdefullt utmynningsområdet för Enångersån utgörande Natura 2000 med arter som bl.a. flodpärlmussla. Länsstyrelsens bedömning av LIS-området är att utveckling av befintlig campingverksamhet kan accepteras.
Björsovollen	I tidigare yttrande från 2013 nämns att området kan accepteras som komplettering till befintliga fritidsområden. Området har kraftigt utökats i jämförelse med tidigare område. Länsstyrelsen anser att gällande LIS-område kan accepteras.
Delsbo, Stomnäsudden	Området avser att möjliggöra bostadsbebyggelse. Området har utökats i område med befintlig bebyggelse. Ligger inom utvidgat strandskydd 200 m. Området kan anses som lämpligt om bebyggelsen anläggs i närhet till befintlig bebyggelse.
Delsbo, Stömnesjön	Föreslaget LIS-område medger bostäder nära till kommunalt VA och kollektivtrafik. Jordbruksmark samt badplats föreslås att undantas. Området omfattas mestadels av riksintresse för naturvård och friluftsliv (enl. 3 kap. 6 § MB, Dellensjöarna). Länsstyrelsen har i gällande LISplan accepterat området. Bedömningen kvarstår men exploateringen bör förutsätta kommunalt VA med anledning av vattenkvalitén i sjön. Dessutom finns risk för bullerstörningar från närliggande riksväg 84.
Enånger, Finnicka	Medger utveckling för främst bostäder men även besöksnäring. Utbyggnad kan fortsatt accepteras i anslutning till

	befintlig bebyggelse, där den oexploaterade udden behöver undantas. Det finns lokala naturvärden som behöver tas hänsyn till vid en exploatering. Länsstyrelsen vill även upplysa om att delar av området innefattas av en av länets marina värdestrakter benämnd Södra Hudiksvalls skärgård.
Enånger, Åkre	Området avser att möjliggöra bostadsbebyggelse Gränsen av området har i södra delen förlagts över jordbruksmark. I närheten av Natura 2000-område Enångersån och höga värden av bl.a. flodpärlmussla. Länsstyrelsen ställer sig tveksam till att förlägga bebyggelse närmare än när den ska skyddas men också till att ta jordbruksmark i anspråk och bedömer att gällande gränser för befintligt LIS-område ska kvarstå.
Färskär	LIS-området medger utveckling för bostäder, som komplettering av befintligt bostadsområde, i huvudsak är permanentbostäder. Exploatering kan i enlighet med tidigare yttranden accepteras i anslutning till befintlig bebyggelse. De delar i området som idag är helt oexploaterade behöver skyddas för att bevara fria passager ned till vattnet.
Fönebo	Planområdet syftar till utveckling för besöksnäring, rekreation och bostäder LIS-området är utökat. Ligger inom utvidgat strandskydd 200 m och riksintresse för naturvård och friluftsliv. Området bedömdes olämpligt 2013 utifrån påverkan på riksintressen. Denna bedömning kvarstår.
Halsne	Utökat LIS-område som medger utveckling av bostäder som kan ses som en komplettering till befintlig bebyggelse av både fritids- och permanentboende. Gällande tidigare mindre LIS-område år 2013 har länsstyrelsen yttrat att LIS-området delvis kan accepteras. Sedan ett större område av kustavsnittet är tänkt att tas i

	anspråk har mer underlag och motivering efterfrågats av länsstyrelsen i yttrande från år 2021. Denna bedömning kvarstår där inriktningen för bebyggelsen behöver förtydligas med hänsyn till strandskyddets syften.
Iggesund, Ankarmon	Medger utveckling för bostäder, rekreation, idrott. Länsstyrelsen bedömer området lämpligt som LIS-område utifrån kommunens angivna förutsättningar. Det är dock lämpligt att göra en bedömning hur användningen viktas mellan bostads-, rekretions och idrottsändamål.
Innerstön	Innerstöns tre LIS-områden där vikarna Fläskvik, Bakspån och Laxviken som har allmänna bryggor är de som berörs, ska medge utveckling av friluftsliv i form av enstaka övernattningsstugor och underlag för turbotrafik. Enkla vatten- och avloppslösningar kan endast komma i fråga där stugor inte får hindra båtlivet från att angöra bryggor och vistas i området enligt kommunens förslag. Innerstön är en av kommunens största öar med riksintressena naturvård och friluftsliv (enl. 3 kap. 6 §, där utvidgat strandskydd 300m råder) samt även kulturmiljövård. Ön innefattas även av den marina värdetrakten, Hudiksvalls Södra skärgård med omgivande höga naturvärden. LIS-områdena kan accepteras för utveckling av skärgårdsturism förutsatt att hänsyn tas till nämnda värden i enlighet med strandskyddets syften.
Inälv/Kråkholm	Området avser bostadsändamål Gällande LIS-område kan accepteras då området till stor del redan är exploaterat. I förslaget har dock området kraftigt utökats med stora ytor med lågt/oexploaterade områden vilket bedöms olämpligt i område med utvidgat strandskydd. I området föreligger också översvämningsrisk.
Lindefallet	Gällande det stora LIS-området medger utveckling av bostäder och besöksnäring som ses som komplement till befintlig

	bebyggelse, där Länsstyrelsens tidigare yttrande har besvarats. Det är även positivt att kommunen lyfter att ekologisk status på berörd sjö, åar och bäckar bevakas och att badplatsen skyddas. Samt naturvärden som ängs- och betesmark att aktiv jordbruksmark inte får exploateras. Området kan accepteras för utveckling av befintlig bebyggelse där strandskyddets syften går att förena.
Långvinds bruk	Markanvändning avser friluftsliv. I bedömning från 2013 anges att området endast är lämpligt för utveckling av turistverksamhet. Samma bedömning görs nu men att hänsyn tas till landskapsbild och närliggande pågående reservatsbildning. Länsstyrelsen är däremot tveksam om hamnanläggning bör etableras med hänsyn till den oexploaterade kuststräckan dels utifrån marina värden.
Malmudden	LIS-området har utökats och medger utveckling av bostäder som kan ses som en komplettering till befintlig bebyggelse, vilket kan accepteras om bebyggelse sker i anslutning till befintlig bebyggelse. Eftersom området kan nå via land finns dock inte förutsättningar utifrån strandskyddets syften för utökad exploatering för bryggor. Bedömningen görs i enlighet med tidigare yttranden om hänsyn som bör tas till områdets östra del framför allt eftersom riksintressena naturvård och friluftsliv (enl. 3 kap. 6 § MB). Området omfattas även av Hornslandet-Agöns värdestrakt för skog inom arbetet med GI.
Nianfors	LIS-område medger utveckling av främst bostäder och även besöksnäring där området i stor utsträckning ianspråktaget av fritids- och permanentbostäder. Badplatsen föreslås att skyddas från exploatering. Området kan accepteras för turistverksamhet. Det är viktigt att i kommande exploatering

	tar hänsyn till befintlig bebyggelse och strandskyddets syften.
Njutångersfjärden	LIS-området avser medge utveckling för bostäder, besöksnäring och småbåtshamn för utveckling av Njutånger. Vilket utifrån kommunens beskrivning av LIS-området fortsatt kan accepteras av Länsstyrelsen där stor vikt läggs vid planerad hänsyn till strandskyddets syften.
Harsnevikén.	Området ligger helt inom riksintresse för naturvården och friluftsliv. Södra delen av området ligger inom utökat strandskydd 200m. LIS-områdena ska medge utveckling för permanentbostäder och serviceverksamhet för turistbåtrafik. Badplatsen Kaffegruset föreslås att undantas. Länsstyrelsen bedömer området som lämpligt som LIS-område.
Saltviksudde	Föreslagen användning är bostäder I tidigare yttrande har området accepterats för komplettering av befintlig bebyggelse och det finns i nuläget inga nya invändningar mot detta gällande LIS-område. Länsstyrelsen är dock tveksam till den nu förslagna småbåtshamnen.
Skålbo/Tolsta	Stort LIS-område som medger utveckling av bostäder som kompletterar befintlig bebyggelse. Vissa stråk mot vattnet och låglänta områden i Skålboviken och Borgholmen ska skyddas från exploatering. Bebyggelse ovanför vägen hindrar i nuvarande utformning inte tillträde till stranden och kan accepteras. Hänsyn behöver fortsatt tas till passager och tillgängliggörande för allmänheten längs den långa kuststräckan.
Skålsvedja	Föreslaget LIS-område med ändrad utbredning och användning där utveckling för bostäder, besöksnäring och rekreation. Det låglänta området runt Pipstensbäckens mynning med översvämningsrisk liksom badstranden föreslås att undantas från ny bebyggelse. Området är stort och ligger i anslutning till Norrdellen, inom utvidgat

	strandskydd (200 m) samt inom riksintresse för naturvård och friluftsliv (enl. 3 kap. 6 § MB). Länsstyrelsen kvarstår vid tidigare yttranden eftersom förslaget saknar motivering för de olika ändamålen utifrån områdets riksintressen.
Stensö Stugby	LIS-området ska medge utveckling av befintlig campingplats men även inslag av bostäder, som är förenliga med campingen där kommunen prioriterar utvecklingen av besöksnärringsintresset högst. I området finns många grunda vikar med mycket högt naturvärde som nämnts i tidigare yttrande från år 2021. Området har sedan dess pekats ut som en av länets marina värdetrakter, Bergön. Stugbyns utvidgning för turism har accepterats i tidigare yttrande från 2013 men Länsstyrelsen ställer sig tveksam till anläggning av nya bryggor eftersom ny bebyggelse kommer att nås via landvägarna. Det är positivt att kommunen framhåller att de ska anpassa exploatering för att bibehålla landskapsbilden samt att ingen försämring av vattnets ekologiska status får ske.
Stensöfjärden norra och södra:	Både det norra och södra LIS-området föreslås för bostäder som en komplettering till befintlig bebyggelse men båda områdena sträcker sig över oexploaterade områden öster om befintlig bebyggelse. I områdena finns som tidigare nämnts många grunda vikar med höga naturvärden. Utvidgat strandskydd (200 m) gäller i det södra LIS-områdets östra del mot Skatudden. Underlag och motivering av LIS-områdenas utformning och hänsyn saknas och Länsstyrelsen bedömer kommunens nuvarande förslag som olämpligt utifrån strandskyddets syften.
Storsand	Planen medger bostäder. Området kan accepteras för komplettering till av befintlig bebyggelse. Hänsyn behöver tas till

	allmänhetens tillgänglighet av området i form av fria passager.
Sörforsa, Bergnäset	LIS-området ska medge utveckling av permanentboende som fortsatt kan accepteras i enlighet med tidigare yttranden av Länsstyrelsen, där hänsyn fortsatt bör tas till skolskogen (tätortsnära natur) och strandskyddets syften.
Tallbacken	LIS-området föreslås att användas för friluftsliv och turistverksamhet. Länsstyrelsen har inga förutsatt att hänsyn tas till riksintressena (Svågan, friluftsliv och naturvård, enl. 3 kap. 6 § MB). Länsstyrelsen vill även upplysa om att området ingår i en av länets skogliga värdestrakter, Norra Hälsinglands gammelskogar.
Tunaolmen	LIS-området består av två delar och ska medge utveckling för friluftslivet med enstaka övernattningsstugor och ökat underlag för turbotrafik. Ön är en av kommunens största med riksintresse för naturvård, friluftsliv (enl. 3 kap. 6 § MB) och yrkesfiske. Utvidgat strandskydd råder (300m, Tunaolmen-Idenorsolmen) men turistverksamhet i enlighet med kommunens beskrivning kan fortsatt accepteras och länsstyrelsen har därmed inga nya invändningar.
Västansjö	Föreslagen användning är bostäder Utvidgat strandskydd med 200m samt riksintresse för naturvården och friluftslivet. Länsstyrelsen har i tidigare LIS-plan accepterat detta område.
Avasjön	Planen medger bostäder, näringsverksamhet, småbåtshamn. Föreslagna LIS-området angränsar i östra delen till riksintresse naturvård. Finns befintlig bebyggelse i området, komplettering bör kunna ske till befintlig bebyggelse. Etablering av en eventuell småbåtshamn kommer dock att kräva mer utredningar.
Blodmyrviken	Föreslagen användning är besöksanläggning och bostäder

	Inom utvidgat strandskydd 200 m. Inom riksintresse för naturvård och friluftsliv. En förutsättning för LIS-område är att befintlig badplats är fortsatt tillgänglig samt att fria passager säkerställs. Tydligare motivation krävs för fler privatiserande bostadstomter.
Ängebo	Planen medger bostäder, turistverksamhet och rekreation. Inom riksintresse för naturvård och friluftsliv. Området omfattar till stora delar aktiv jordbruksmark. Kommunen behöver motivera varför jordbruksmarken behöver tas i anspråk eftersom skogsmark finns i nära anslutning.
Vintergatan	Planen medger bostäder LIS-området ska medge utveckling för bostäder och kan ses som en komplettering av befintligt bostadsområde som även rymmer permanentbostäder. Det är positivt att kommunen anger att grunda vikar rymmer normalt högre naturvärden än öppet hav då de fungerar som reproduktionsområden för fisk och andra vattenlevande organismer. Från kusten råder utvidgat strandskydd (200 m, Vintergatsfjärden-Långön) där Länsstyrelsen kan acceptera området om bebyggelsen sker norr om vägen så att kustområdet värnas. Området omfattas även av Hornslandet-Agöns värdestrakt för skog inom arbetet med GI.
Stenberg	Planen medger bostäder Området Stenberg ligger i nära anslutning av staden och naturområden i ett redan väl utbyggt område och bör i stor utsträckning skyddas. Mycket av Hudiksvallsfjärden strandområden är tagit i anspråk för byggnationer och den kvarvarande naturen måste anses ha ett högt värde för såväl dagens medborgare som framtidens.
Vallaviken:	Planen medger bostäder Inga särskilda naturvärden i området. Området är redan exploaterat. LIS-

	området avser utveckling av bostäder som kan ses som en komplettering av befintlig fritids- och permanentboende där all exploatering ska föregås av detaljplanering. Muddring i havsviken förslås förbjudas och samordning ska ske med redan befintliga bryggor, dvs inga nya bryggor får anläggas. Länsstyrelsen kan fortsatt acceptera LIS-området.
Hagafjärden/Oppby:	Planen medger bostäder Området är sedan tidigare exploaterat och breder ut sig i en längre kustremsa. Stor hänsyn behöver fortsatt tas till allmänhetens tillträde och passage vid strandområdet för att detta vidsträckta LIS-område ska vara lämpligt. Länsstyrelsen vill även upplysa om att området ingår i en av länets skogliga värdetrakter, Hornslandet-Agön.
Kakeviken:	LIS-området avser utveckling för bostäder och rekreation. Hänsyn ska tas till översvämningsrisker. Badstranden ska skyddas från exploatering, som kan försämra allmänhetens tillträde till området. Länsstyrelsen anser att området kan acceptera som LIS-område
Ingan:	Föreslagen användning är bostäder Området bedöms lämpligt för komplettering av bostadsbebyggelse under förutsättning att hänsyn tas till områdets riksintressen för naturvård och friluftsliv.
Brunnsnäs:	I det tidigare oexploaterade LIS-området föreslås utveckling för bostäder och rekreation som komplettering av befintlig bostadsbebyggelse. Länsstyrelsen anser att en förutsättning för LIS-området är att hänsyn ska tas vid detaljplaneläggning till fortsatt möjlighet för allmänheten att vistas i området men också säkerställa fortsatt nyttjande av befintliga stigar.
Östanåberget:	Planen medger kolonilotter och kolonistugor eller bostäder Länsstyrelsen anser att en förutsättning för LIS-området är att hänsyn ska tas vid detaljplaneläggning till naturmiljön och friluftslivet i området.

Hölick 	LIS-området föreslås att användas för utveckling för besöksnäring, naturturism, hamn och bostäder. I anslutning finns ett naturreservat och Natura 2000-område. Det omfattas också av Sveaskogs ekopark. Hornslandet som är ett av länets värdefullaste naturområden är för närvarande under utredning som nationalpark. Områdets strandskydd är utvidgat till 300m i det aktuella LIS-området liksom stora delar av kusten vid Hornslandet. Länsstyrelsen anser därför det måste råda en restriktiv hållning vad gäller ytterligare byggnationer. Länsstyrelsen bedömer därför att LIS-området endast kan omfatta de sydligaste delarna i föreslaget område (se bild till vänster) i omedelbar anslutning till befintlig bebyggelse och väster om vägen för användning som syftar till utveckling av turistverksamhet som tex enklare övernattningsstugor, ställplatser och annan service till besökare. Länsstyrelsen bedömer också att all byggnation ska föregås av detaljplanering. Länsstyrelsen vill i sammanhanget upplysa om att utökat strandskydd på 300 meter kommer fortsatt att gälla inom accepterat LIS-område.
Norra Sannäs	Det föreslagna LIS-området ska medge utveckling för besöksnäring (befintlig campingplats) och bostäder där badstrand skyddas från exploatering. Platsen ligger i anslutning till Sördellen och omfattas av utvidgat strandskydd (200m) samt riksintresse för naturvård och friluftsliv (enl. 3 kap. 6 § MB). Vid kommande exploatering ska hänsyn tas till allmänhetens tillgång till strandnära områden som exempelvis badstranden.

Mellankommunala frågor

Länsstyrelsen bedömer att den i översiktsplanen föreslagna mark- och vattenanvändning kommer att beröra andra kommuner.

Hälsa eller säkerhet eller risken för olyckor, översvämning eller erosion*Hälsa och säkerhet*

I samrådsskedet framfördes staten sin samlade bedömning om att översiktsplanen bör kompletteras med en strategi för hantering av geotekniska risker, en beskrivning av klimatförändringars effekter, en beskrivning av erosionsrisker, slamströmmar samt bergras och blocknedfall. Vidare angavs att områden med förutsättningar för erosion bör pekas ut i webbkartan.

Tidigare framförda synpunkter kvarstår (helt eller delvis) och planen bör därför justeras inför antagande. Det är bra att kommunen under kapitlet *Miljö, Hälsa och Säkerhet* anger att all detaljplanering och bygglovsgivning ska föregås av grundliga utredningar när det gäller risk för ras och skred. Beskrivningen bör kompletteras så att den även innefattar risken för erosion. Det bör även framgå att detaljplaner och lovärenden som ligger utanför de utpekade riskområdena alltid måste föregås av en bedömning av stabiliteten. Detta med anledning av att statligt planeringsunderlag oftast består av generell kartering och således inte redovisar en fullständig riskbild. Notera särskilt att MSB:s översiktliga kartering över stabilitetsförhållandena är begränsad till (vid utredningstillfället) bebyggda områden. Det kan således finnas andra områden med förutsättningar för skred. Detta bör framgå av översiktsplanen. SGI anser att det ska framgå vilken detaljeringsnivå det geotekniska underlaget har som använts i planprocessen samt vilka osäkerheter som kvarstår. Kapitlet bör även kompletteras med en beskrivning av risken för slamströmmar och bergras/blocknedfall, särskilt i branta partier som utgörs av friktionsjordar samt i områden med höga bergsformationer. Under kapitlet som beskriver klimatanpassning finns en bra punktlista för hur kommunen avser hantera skador på den byggda miljön kopplat till klimatrelaterade risker. Listan saknar dock en strategi för hur kommunen avser hantera skred, ras och erosion och bör därför kompletteras. Samma kapitel bör även kompletteras med en utförlig beskrivning av hur ett förändrat klimat påverkar risken för ras, skred och erosion. Om ett förändrat klimat har som effekt att antalet riskområden blir fler eller att befintliga riskområden blir mer omfattande (geografiskt eller konsekvenser) behöver detta beskrivas. Det är bra att det i webbkartan redovisas områden som enligt SGU kartering har förutsättningar för skred och erosion. Men SGI anser att översiktsplanen bör kompletteras med ytterligare kartering enligt nedan:

- Översiktlig stabilitetskartering Hudiksvalls kommun, MSB 2008
<https://www.msb.se/sv/verktyg--tjanster/stabilitetskartering-finkorniga-jordarter/>
- Kartlager: Stränders eroderbarhet vid sjöar, havskuster och vattendrag, i Vägledning ras, skred och erosion, SGI 2018
<https://gis.sgi.se/rasskrederosion>

- Kartlager: Områden där skogsbruk och exploatering kan orsaka erosion, ras och slamströmmar, i Vägledning ras, skred och erosion, SGI 2018
<https://gis.sgi.se/rasskrederosion>

Farlig verksamhet

Länsstyrelsen efterfrågade i samrådsyttrandet att kommunen skulle tydliggöra var det finns SEVESO-anläggningar och andra farliga anläggningar som kan begränsa utvecklingsmöjligheten i närområdet. Länsstyrelsen kan inte se att detta har beaktats men anser fortfarande att denna information har ett värde ur ett övergripande samhällsplaneringsperspektiv. Genom att redovisa övergripande riskhanteringsavstånd inom vilket särskild hänsyn behöver tas underlättar det för att tidigt identifiera eventuella intressekonflikter. Av samma skäl rekommenderar Länsstyrelsen fortsatt att det förtydligas vilka utvecklingsområden för industri som är lämpliga/olämpliga för verksamhet där farliga ämnen med omgivningspåverkan hanteras.

Farligt gods

Kommunen har arbetat in ett kort avsnitt om ”farligt gods”. Bra att det anges att riskhänsyn ska tas inom riskhanteringsområdet om 150 meter till väg eller järnväg samt att rekommenderade vägar för farligt gods redovisas på karta (dock utan riskhanteringsområden). I sammanhanget vore det dock lämpligt att även redovisa järnvägarna eftersom det ska förutsättas att transporter av farligt gods förekommer även där. Kommunen anger vidare att ”aktuella riktlinjer för riskhänsyn” ska tillämpas inom riskhanteringsområdet. Det bör kunna förtydligas vilka riktlinjer som avses för att ge en gemensam utgångspunkt för de riskbedömningar som görs. Länsstyrelsen i Gävleborg arbetar för närvarande med riktlinjer för transporter av farligt gods men till dess att dessa är publicerade rekommenderas den vägledning som tagits fram av Länsstyrelsen i Dalarnas län.

Klimatanpassning

Texterna har sedan samrådet fått ett mer sammanhållet och utökat avsnitt och frågan har tydliggjorts, vilket är positivt. Vissa tydligare ställningstaganden har även gjorts, vilket efterfrågats. Det saknas dock en sammanhållen analys av kommunens risker i den byggda miljön och Länsstyrelsen noterar att kommunen inte avser revidera detta. Det är delvis olyckligt att kommunen inte åtminstone i större utsträckning pekar på vilka framtida underlag som behöver tas fram, även om dessa inte hunnits med i denna process.

VA-frågan har enbart delvis besvarats. Finns förslag om framtagande av karteringar men det framgår fortfarande inte om nuvarande kunskapslägen påverkat översiktsplanen.

Förorenade områden

I samrådsskedet framfördes synpunkter på planförslaget om brister gällande hantering av förorenade områden i den fysiska planeringen.

Länsstyrelsen kan inte se att hänsyn har tagits till de synpunkter som lämnades i samrådsskedet. Det går inte heller i granskningsförslaget att hitta var information om förorenade områden är lokaliserade.

Länsstyrelsens rådgivande synpunkter gällande övriga allmänna intressen

Havsplanering

Havs- och vattenmyndigheten har, med stöd av Havsplaneringsförordningen (2015:400), tagit fram statliga havsplaner för Sverige. Beslut fattades av regeringen 10 februari 2022. Att havsplanen nu är beslutad bör föras in i översiktsplanen.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Per Bill med samhällsplanerare Maria Andersson som föredragande. I den slutliga handläggningen har också avdelningschef Åsa Broman och enhetschef Robert Ahlberg medverkat.

Bilagor

Yttrande från Sveriges geologiska undersökningar
Yttrande från Trafikverket